

การบริหารการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดน่าน*

Educational Administration Special Education Standards Schools of the joint learning
Under Nan Primary Education Service Area Office.

เมธี เชษฐวิสูตร (Matee Chadvisut)**

จินตนา จันทร์เจริญ (Jintana Chanjarain)***

วีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์ (Weeraphan Siririth)***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน ประชากรในการวิจัยคือ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน จำนวน 71 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วยระดับสภาพการบริหารการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษ ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ผลการวิจัยพบว่า 1). สภาพการบริหารการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมากเรียงลำดับ คือ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ และด้านปัจจัย 2). ข้อเสนอแนะการบริหารการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน คือ มุ่งศึกษาสภาพการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษของ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ และด้านปัจจัย

คำสำคัญ : มาตรฐานการศึกษาพิเศษ , โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษานิพนธ์เรื่อง “การบริหารการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดน่าน” หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย

** นักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย (M.Ed in Educational Administration at Graduate School , Chiangrai College)

*** อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย e-mail: siririth@gmail.com (Adviser in Educational Administration at Graduate School, Chiangrai College)

Abstract

This research was aimed 1) to study educational administration to special educational standards of the joint learning under Nan Primary Education Service Area Office and 2) to study the recommendations of educational administration to special educational standards schools of the joint learning under Nan Primary Education Service Area Office. The participants of this research were focused in 71 schools which were in educational administration to special educational standards schools of the joint learning under Nan Primary Education Service Area Office. The instrument that used for collecting data was the questionnaire with five-level scale which its reliability was 0.92. The statistics used in data analysis were percentage (%), mean (μ), and standard Deviation (σ).

The result showed the high scale of educational administration to special educational standards schools of the joint learning under Nan Primary Education Service Area Office which consisted of teaching process, educational management, and other factors in order. And the recommendations indicated that it should study the problems of educational administration to special educational standards schools of the joint learning under Nan Primary Education Service Area Office deeply, especially teaching process, educational management, and other factors.

Keywords : Special Education Standards , Schools of the joint learning

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ สนองต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชนรวมถึงการให้โอกาสทางการศึกษาอย่างเป็นธรรมกับทุกคนนับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ดังรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 43 กำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปี สำหรับการจัดการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนที่มีความบกพร่อง กระทรวงศึกษาธิการได้ปรับนโยบายจากเดิมที่จัดให้เด็กและเยาวชนที่มีความบกพร่องเข้าเรียนในโรงเรียนเฉพาะความบกพร่อง เป็นนโยบายที่จัดให้บุคคลที่มีความบกพร่องดังกล่าว ได้เข้าเรียนร่วมในโรงเรียนทั่วไป ในประเด็นเดียวกันพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 1 บททั่วไป กำหนดความมุ่งหมายและหลักการการจัดการศึกษาสำหรับคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ได้กล่าวถึงคนที่มีความบกพร่องทุกประการในหมวด 2 ว่าด้วยสิทธิ และหน้าที่ทางการศึกษาในมาตรา 10 วรรคสองที่กำหนดว่า การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือผู้ด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าว มีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ และในวรรคสามกล่าวว่า การจัดการศึกษาสำหรับคนที่มีความ

บกพร่องในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนที่มีความบกพร่อง พ.ศ. 2551 หมวด 1 มาตรา 5 (1)(2)(3) ที่ว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาสำหรับคนที่มีความบกพร่อง เพื่อเป็นการรองรับเด็กที่มีความบกพร่องทุกคนทุกประเภทที่อยากเรียนให้ได้เข้าเรียน ซึ่งให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และในมาตรา 37 (1) ที่กำหนดให้โรงเรียน และศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเมื่อเขตพื้นที่การศึกษาใดมีความพร้อม ให้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษให้การสนับสนุนเขตพื้นที่การศึกษานั้น จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน ได้กำหนดยุทธศาสตร์ร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน ในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมให้ไปตามนโยบายของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการที่กำหนด ทั้งนี้ มีโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน ได้ดำเนินการนำร่องการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องตามโครงการดังกล่าว มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 จำนวน 71 โรงเรียน

นับว่าเป็นความตระหนัก และความพยายามของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่านและโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ที่ให้โอกาสทางการศึกษาแก่บุคคลที่มีความบกพร่อง ได้เรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนทั่วไป ตลอดจนให้โอกาสแก่ผู้ปกครองได้ส่งบุตรหลานเข้ารับบริการทางการศึกษาในโรงเรียนใกล้บ้าน ทั้งนี้ การจัดการศึกษาของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมพึงให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษา ที่กำหนดบทบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะเกี่ยวกับเรื่องนี้ในหมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งโดยหลักสากลถือว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องสำคัญ และจำเป็นที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดการศึกษา ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) (พ.ศ. 2545) มาตรา 9(3) ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และประเภทการศึกษา ประกอบกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนที่มีความบกพร่อง พ.ศ. 2551 มาตรา 5(3) และมาตรา 2(2)(11) ที่ได้ระบุเรื่องการประกันคุณภาพและการจัดการเรียนร่วมให้มีมาตรฐาน จากการรายงานผลการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมใน จังหวัดน่านโดยศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน พบว่า โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน มีความพยายามในการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ขณะเดียวกันภาระในการบริหาร และจัดการศึกษาของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมย่อมเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ ถึงแม้ว่าโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจะมีการสรุปผลงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และได้มีการรายงานประเมินตนเองเป็นประจำทุกปีการศึกษา ก็ตาม แต่สำหรับการสำรวจและการประเมินตนเองในด้านจัดการเรียนร่วม ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาพิเศษ

โรงเรียนเรียนร่วม พ.ศ. 2543 นั้น โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมส่วนใหญ่ยังไม่ได้ดำเนินการเท่าที่ควร (ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน, 2555)

จากสภาพความเป็นมา และปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นบุคลากรของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จึงได้ศึกษาการดำเนินการบริหารการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม พ.ศ. 2543 ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ และด้านปัจจัยในการศึกษาเพื่อเป็นการประเมินการจัดการศึกษาในขั้นต้นว่า โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมที่ศึกษาในครั้งนี้ได้ดำเนินการจัดการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม พ.ศ. 2543 ตลอดจนข้อเสนอแนะในการดำเนินการจัดการศึกษาอย่างไร ทั้งนี้ ผลการศึกษาจะสะท้อนสภาพความเป็นจริงของการดำเนินการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินการบริหารการศึกษา โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วม พ.ศ. 2543 ตลอดจนให้บรรลุตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนที่มีความบกพร่อง พ.ศ. 2551 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน ปีการศึกษา 2555 รวม 71 คน
2. รูปแบบการวิจัย ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)
3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรพื้นฐาน ได้แก่ การบริหารการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน 3 ด้าน คือ 1. ด้านกระบวนการเรียนการสอน 2. ด้านบริหารจัดการ 3. ด้านปัจจัย
 - 3.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สภาพการดำเนิน และข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารการศึกษา สู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจังหวัดน่าน แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ ประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหาร วุฒิ การศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินการบริหารการศึกษา สู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษของโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน 3 ด้านคือด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านบริหารจัดการ และด้านปัจจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารการศึกษา สู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษของโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open Ended)

5. การสร้างเครื่องมือ

5.1 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล สร้างแบบสอบถาม

5.2 ดำเนินการสร้าง และพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) มีค่าระหว่าง 0.60-1.00 จากนั้น นำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่า IOC และปรับปรุงแก้ไข แล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหาร สถานศึกษา โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดแพร่ จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ปรากฏว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.80 แสดงว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

5.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่น แล้วไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัย

ดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการดำเนิน และข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารการศึกษา สู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดน่าน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 สภาพการบริหารการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน เมื่อพิจารณาภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.99$, $\sigma = 0.41$) และเมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านปัจจัย ($\mu = 4.03$, $\sigma = 0.38$) รองลงมา คือ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ($\mu = 3.99$, $\sigma = 0.47$) และด้านบริหารจัดการ ($\mu = 3.95$, $\sigma = 0.38$)

1.2 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน สรุปแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านกระบวนการเรียนการสอน ควรมีการนำจุดประสงค์ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ที่นักเรียนไม่ผ่านการประเมิน มาซ่อมเสริมนักเรียน วางแผนพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล จัดกิจกรรมพัฒนาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

ด้านการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน ควรมีข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษเรียนร่วมที่เป็นปัจจุบัน

ด้านปัจจัย ในการดำเนินงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน สู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษนั้น ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ควรมีวุฒิทางการศึกษาพิเศษ หรือผ่านการอบรมครูการศึกษาพิเศษ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน

2. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการอภิปรายผล ดังนี้ สภาพการบริหารการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน โดยรวมอยู่ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการ ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากการดำเนินการจัดการศึกษา โดยผู้บริหารสามารถบริหารจัดการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการจัดการเรียนร่วม โดยผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมายในแผนงาน/โครงการ ร่วมรับผิดชอบดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการจัดการเรียนร่วม มีการนิเทศ ติดตาม กำกับ ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการจัดการเรียนร่วม นำผลการดำเนินงานมาปรับปรุง พัฒนา การจัดการเรียนร่วมสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นงลักษณ์ มีศิลป์ (2548: 78) พบว่าสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษของโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 สภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษของโรงเรียนร่วมในภาพรวม ส่วนใหญ่โรงเรียน มีการดำเนินงานทั้งด้านกระบวนการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการ โดยด้านกระบวนการเรียนการสอนมีการดำเนินงานมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉราภรณ์ บัณฑล (2551: 75) พบว่า โดยภาพรวมเห็นด้วยในระดับมากทุกด้าน จากผลการศึกษา พบว่า โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดลำพูนได้ดำเนินการบริหารการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนร่วม ในระดับมากทั้งในด้านการเรียนการสอน ด้านบริหารจัดการและด้านปัจจัยนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่า เป็นความพยายามของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในการประกันคุณภาพการจัดการศึกษา

ด้านกระบวนการเรียนการสอน พบว่า สภาพการบริหารจัดการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน เมื่อพิจารณาภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ มีการพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาจุดด้อยของนักเรียนตามแผน IEP และครูใช้วิธีการ

หลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และข้อที่น้อยที่สุด มีการที่นำจุดประสงค์ตามแผน IEP ที่นักเรียนไม่ผ่านการประเมินมาซ่อมเสริมนักเรียน เนื่องจากครูมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วมและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม มีการอบรมหรือพัฒนาในทักษะการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ครูอาจใช้วิธีการสอนแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือและการเรียนร่วมกัน มาบูรณาการเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ เนื่องจากลักษณะการเรียนดังกล่าว ผู้เรียนมีการเรียนร่วมกันเป็นกลุ่ม แบ่งความรับผิดชอบ เพื่อการแสวงหาความรู้ให้ได้มาซึ่งคำตอบหรือข้อค้นพบต่างๆ ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น ทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมยุคสารสนเทศได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข (เชมณัฐ มิ่งศิริธรรม, 2554: 443) และ ซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาผู้เรียนตามความต้องการจำเป็นทางการศึกษา งานวิจัยของ ประจักษ์ เกษมสุข (2554: 67) พบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านครูและผู้บริหารทุกข้อ ของโรงเรียนประถมศึกษามีปัญหาการจัดการศึกษามากกว่าโรงเรียนศูนย์การศึกษาพิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในการจัดการศึกษาสำหรับสำหรับเด็กพิการเสนอแนะว่า ควรส่งเด็กพิการเข้าเรียนในโรงเรียนพิเศษเฉพาะทาง หรือโรงเรียนศูนย์การศึกษาพิเศษ ถ้ามีความจำเป็นที่จะต้องเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา ต้องจัดฝึกอบรมครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ และมีความเข้าใจในการจัดการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจัย หนูรัตน์ (2552: 69) พบว่า ข้าราชการครู โรงเรียนประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมเด็กพิเศษกับเด็กปกติโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะที่ได้จากการประมวลความคิดเห็นของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมเด็กพิเศษกับเด็กปกติ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมของบุคลากร ควรจัดให้บุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้านเด็กพิเศษ ตลอดจนมีการอบรมอย่างสม่ำเสมอ และมีคำตอบแทนที่เหมาะสม

ด้านการบริหารจัดการ พบว่า สภาพการบริหารการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน เมื่อพิจารณาภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ มีการส่งเสริมให้หัวหน้าฝ่ายวิชาการนิเทศการจัดกิจกรรม เรียนร่วม รองลงมา คือ มีการส่งเสริมให้ครูนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดกิจกรรมเรียนร่วม และมีการส่งเสริมให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบำบัดความบกพร่องของนักเรียน และข้อที่น้อยที่สุด คือ มีข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษเรียนร่วมเป็นปัจจุบัน เนื่องจาก ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี และมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการเรียนร่วม มีการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT) ใช้โรงเรียนเป็นฐาน สถานศึกษามีกระบวนการเปลี่ยนผ่าน ส่งเสริมสนับสนุน การมีส่วนร่วมด้านการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นงลักษณ์ มีศิลป์ (2548: 81) พบว่า สภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ ด้านการบริหารจัดการ โดยในการดำเนินการด้านบริหารจัดการมีประเด็นความสอดคล้องที่สำคัญ คือ มีข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษเรียนร่วมไม่เป็นปัจจุบันขาดการนิเทศจากผู้บริหาร หัวหน้าครูวิชาการและศึกษานิเทศก์อย่างต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะที่ได้ คือ ควรวางแผนการนิเทศร่วมกันทั้งโรงเรียนและกำหนดปฏิทินการนิเทศ ผู้บริหารควรกำกับติดตาม ตลอดจนดำเนินการนิเทศอย่างจริงจัง เพื่อนำข้อมูลและผลที่

ได้มาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนตรทิพย์ เจริญวัย (2554: 73) พบว่า งานนิเทศภายใน ควรมีการวางแผนและจัดระบบนิเทศภายในอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรมีการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติงาน ในเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับงานนิเทศภายใน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนได้ปฏิบัติน้อยกว่าข้ออื่นๆ ทั้งนี้ ผู้บริหารยังไม่ให้ความสำคัญกับการนิเทศเท่าที่ควรในประเด็นความสอดคล้องเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการลำดับต่อมา คือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้และความเข้าใจเรื่องการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ทั้งนี้ ผู้ปกครองบางคนไม่ยอมรับความบกพร่องของเด็กพิเศษ ข้อเสนอแนะที่ได้ คือ โรงเรียนควรสร้างความเข้าใจและให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาเด็กพิเศษให้แก่ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนร่วม การเยี่ยมบ้าน จัดทำเอกสารความรู้เป็นแผ่นพับแจกให้ผู้ปกครอง ตลอดจนประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการด้านการจัดการเรียนร่วมให้ชุมชนรับทราบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจให้ชุมชนและผู้ปกครอง ได้อยอมรับตลอดจนเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนร่วม

ด้านปัจจัย พบว่า สภาพการบริหารการศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน เมื่อพิจารณาภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ มีการพัฒนาบุคลากรโดยการส่งเสริมให้ศึกษาต่อ รองลงมา คือ มีการพัฒนาบุคลากรโดยการไปศึกษาดูงาน และข้อที่น้อยที่สุด คือ ครูมีวุฒิทางการศึกษาพิเศษ หรือผ่านการอบรมครูการศึกษาพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย บพิตร โสมณวัฒน์ (2548: 65) พบว่า การพัฒนาบุคลากร ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผลหลังจากที่ได้พัฒนาบุคลากร โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมเพิ่มขึ้น มีเจตคติที่ดีต่อเด็กพิเศษเรียนร่วม มีความสนใจให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรมทุกขั้นตอน สำหรับประเด็นในแบบสอบถามที่ว่ามีบุคลากรเพียงพอในการดำเนินงานเรียนร่วมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับกับในส่วนของการคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการด้านปัจจัย ที่ว่าจำนวนครูไม่เพียงพอ ขาดอัตรากำลังครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษ มีข้อเสนอแนะ คือ โรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนร่วมควรเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อขอพิจารณาจัดสรรครู ที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษ หรือผู้บริหารควรมอบหมายด้านการศึกษาพิเศษรับผิดชอบงานด้านนี้โดยเฉพาะ นอกจากนี้ควรส่งเสริมและให้เวลากับบุคลากรครูในโรงเรียนให้เข้ารับการอบรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉราภรณ์ บัวนวล (2551: 78) พบว่า ครูที่รับผิดชอบงานเรียนร่วมโดยตรงมีไม่เพียงพอ เนื่องจากครูในโรงเรียนมีภาระงานมาก นักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีจำนวนมากและไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึง ข้อเสนอแนะ คือ ขอรับการจัดสรรบุคลากรจากหน่วยงานต้นสังกัด พิจารณาจัดสรรครูให้เพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ นอกจากนี้ครูควรปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กพิเศษ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรมีการนำจุดประสงค์ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ที่นักเรียนไม่ผ่านการประเมิน มาซ่อมเสริมนักเรียนวางแผนพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล จัดกิจกรรมพัฒนาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้
นักเรียน

1.2 เพื่อพัฒนาด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน ควรมีข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษเรียนร่วมที่เป็นปัจจุบัน

1.3 ในการดำเนินงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดน่าน สุ่มมาตรฐานการศึกษาพิเศษนั้น ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ควรมีวุฒิทางการศึกษาพิเศษ หรือผ่านการอบรมครูการศึกษาพิเศษ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการเรียนร่วม เพื่อจะได้ทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลประโยชน์ต่อการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน

2.2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบและแนวทางการจัดการเรียนร่วม เพื่อจะได้ทราบว่า ผลกระทบจากการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมมีอะไรบ้าง และจะมีแนวทางในพัฒนาการจัดการเรียนร่วมอย่างไร รวมถึงศึกษาเรื่องการพัฒนามาตรฐานการศึกษาพิเศษของโรงเรียนเรียนร่วมว่าควรมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

เขมณัญญ์ มิ่งศิริธรรม. (2554). “การบูรณาการวิธีการเรียนแบบร่วมมือกับการเรียนร่วมกัน.” วารสาร Veridian E-Journal กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. Vol.4, No. 1 (May - August 2011): หน้า 435 – 444.

นงลักษณ์ มีศิลป์. (2548). สภาพและปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

เนตรทิพย์ เจริญวัย. (2554). การศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในโครงการเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

บพิตร โสมณวัฒน์. (2548). การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมโรงเรียนบ้านทุ่งนางโอก (อ่อนอำนวยศิลป์) อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชธานี.

- ประจักษ์ เกษมสุข. (2554). ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาในการจัดการศึกษาเด็กพิการเรียนร่วมใน โรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- วิจิตร หนูรัตน์. (2552). ความคิดเห็นของข้าราชการครู โรงเรียนประถม เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมเด็กพิเศษกับ
เด็กปกติ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน. (2555). “ผลการดำเนินงานโรงเรียนแกนนำเรียนร่วม.” เอกสาร
ประกอบการประชุมสัมมนาเรื่องการเรียนรู้สู่การเรียนร่วม เสนอที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา
8 เชียงใหม่, 12 – 13 กันยายน.
- อัจฉราภรณ์ บัณวล. (2551). สภาพการดำเนินงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดลำพูน. การค้นคว้า
แบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.